

[Mølgård]

Regeringsoplægget vil stort set fortsætte den snerydningstaktik i den kolde tid, at man skubber snemasserne foran sig i en større og større klump. Det er ikke underligt, at man igen og igen kører fast med den strategi. Det, det gælder om, er at få problemerne ryddet til side, lagt bagude i løst udgave og komme frem.

Renteniveauet er den helt store omkostningsfaktor for byggeriet og for erhvervslivet i øvrigt. Den fortsatte rentesubsidiering via statskassen bringer kun tilsyneladende omkostningerne ned. Det giver overordentlig stakket varme, og det er ikke nogen god taktik, jfr. Peder Laale.

Det høje renteniveau hænger nøje sammen med en kunstigt skabt efterspørgsel og en konkurrence om de frie penge på kapitalmarkedet udgående fra de enorme spekulationsmuligheder. En bremse for spekulatøren ville både begrænse byggeriets finansieringsbehov og renteniveauet målt i procent af lånebehovet til gavn for byggeriet som i øvrigt for alt erhverv og beskæftigelse. Man ville ad den vej få langt mindre pres på statsfinanserne og alt andet lige derved mindre skattetryk til gavn for initiativet og betalingsevnen også inden for byggeriet og boligsektoren.

Lad mig specificere, at vi er ganske overordentlig utilfredse med situationen på ejerlejlighedsområdet i dag og ifølge forslaget, at vi finder, at omkostningsbestemt husleje i lejligheder og kollegier er af det onde, det medfører pris- og omkostningsstigninger i en evindelig, ulykkelig spiral, men at vi i øvrigt er åbne over for forhandlinger om de store linjer som om de små detaljer i regeringens oplæg. Og endelig også, at det ikke skal være nogen hemmelighed, at der bør vendes op og ned på mangt og meget i oplægget som i den hidtidige boligpolitiske linje.

Vi deltager meget gerne i forhandlinger om den fremtidige boligpolitik med lejernes og arbejderbevægelsens boligpolitiske hvidbog som åndeligt grundlag og uden tilbøjelighed til urokkelig principfasthed over for spor andet end netop dette, at forandringer skal være til det bedre.

Vi medbringer til disse forhandlinger et konkret boligpolitisk oplæg omfattende 22 punkter, men er ikke fastlåste. Vort bud på den fremtidige boligpolitik lyder imidlertid i udgangsfasen:

- 1) Gennemførelse af en jordreform.
- 2) Kommunerne skal have adgang til at ekspropriere jord til byudviklingsformål. Jord i offentligt eje bør udlejes på jordrentevilkår.
- 3) Fradragsretten for kommunal og amtskommunal grundskyld bør afvikles.
- 4) Lejeværdien af egen bolig ajourføres til et relevant niveau, eller rentefradragsretten for privat gæld afvikles over 15 år.
- 5) Pensionister får adgang til at indefryse ejendomsskatter og får pålignet skat som følge af overskud på ejendommen. Det indefrosne beløb sikres ved pant i ejendommen, og der tilskrives renter.
- 6) Vi ønsker en frivillig forhåndsbelåning af alt byggeri.
- 7) Vi ønsker adgang til indeklån for alt byggeri. Alle lån ydes med ensartet løbetid, f. eks. 25 år, og ydes som kontantlån.
- 8) Udlånsloft og obligationsrationering ophæves.
- 9) Huslejereguleringen ophæves over f. eks. 10 år.
- 10) Statstilskud til grundkapital i almennyttigt byggeri ophæves straks ved den her skitserede reforms begyndelse.
- 11) Boligsikringen overføres til socialministeriet og ydes som persontilskud til økonomisk vanskeligt stillede.
- 12) Reglerne om omkostningsbestemt husleje ophæves gradvis over 10 år.
- 13) Rentesikringsordningen ophæves gradvis over 10 år.
- 14) Offentlig støtte til byfornyelse gøres til et rent kommunalt anliggende.
- 15) Værdistigninger på udlejningsejendomme som følge af frigivelse af huslejerne indtages ved en ekstraordinær grundskyld.
- 16) Der gennemføres forbud mod udstykning af ejerlejligheder i den ældre boligmasse, indtil et frit og usubsidieret boligmarked er etableret og en jordreform er gennemført. Herefter gøres udstykninger fri.
- 17) Der gennemføres fri overdragelsesret for andelsbeviser.
- 18) Boliganvisningsreglerne ophæves.
- 19) Regler om vedligeholdelse etc. ophæves.
- 20) Der indføres fri bytteret for ejendomme med over 8 lejemål.
- 21) Kommunernes ret til at indtræde som andelshavere i andelsboligforeninger holdes uden for lovgivningen og overlades til hver enkelt kommune.